

CAPITOLUL IV. UTILIZAREA TERENURILOR

IV.1. Stare și tendințe

IV.1.1. Repartiția terenurilor pe categorii de acoperire/utilizare

Fondul funciar este principalul factor de producție în agricultură și silvicultură și implicit baza de materii prime pentru un număr important de industrii. În acest cadru, prevenirea degradării solului, protejarea și ameliorarea fondului funciar și folosirea cu eficiență sporită a acestuia reprezintă o îndatorire pentru toți deținătorii de terenuri, indiferent de titlul pe baza căruia au fost obținute sau de domeniul public ori privat din care fac parte.

Îmbunătățirile funciare au ca obiect studiarea teoretică și aplicarea în practică a ansamblului de procedee agrotehnice, chimice și biologice, de măsuri complexe, lucrări și intervenții tehnice în scopul stabilizării și îmbunătățirii condițiilor pedologice, hidrologice și climaterice.

În funcție de destinație, terenurile se clasifică în:

- terenuri cu destinație agricolă;
- terenuri cu destinație forestieră;
- terenuri aflate permanent sub ape;
- terenuri din intravilan, aferente localităților urbane și rurale pe care sunt amplasate construcțiile, alte amenajări ale localităților, inclusiv terenurile agricole și forestiere;
- terenuri cu destinații speciale cum sunt cele folosite pentru transporturile rutiere, feroviare, navale și aeriene, plajele, rezervațiile, monumentele naturii, ansamblurile și siturile arheologice și istorice etc.

Resursele de fond funciar atrase în circuitul producției agricole reprezintă un factor de producție – care, prin cantitate (suprafață), particularități, calitate (nivelul fertilității) și preț determină potențialul, modul de organizare, structura și eficiența economică a producției agricole.

În categoria terenurilor cu destinație agricolă intră:

- ✓ terenurile agricole productive - terenurile arabile, viile livezile, pepinierele viticole, pomicole, pășunile, fânețele, serele etc.
- ✓ terenurile cu vegetație forestieră dacă nu fac parte din amenajările silvice, pășunile împădurite;
- ✓ terenurile neproductive care pot fi amenajate și folosite pentru producția agricolă.

RAPORT JUDEȚEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2015 ~

Suprafața totală a județului Galați este de 446632 ha. Potențialul productiv al agriculturii este constituit din 358311 ha, din care 292926 ha suprafață arabilă, 43612 ha pășuni, 656 ha fânețe naturale, 19397 ha patrimoniu viticol, 1720 ha patrimoniu pomicol.

Repartiția terenurilor agricole pe categorii de acoperire/utilizare pentru anul 2014 în județul Galați, este prezentată mai jos în tabelul nr. IV.1.1.1.

Tabel IV.1.1.1 - Repartiția terenurilor pe categorii de acoperire/utilizare, în anul 2014

Categororia de acoperire/utilizare	Suprafața	
	ha	%
Teren arabil	292926	65,59
Pășuni	43612	9,76
Fânețe	656	0,15
Vii și pepiniere viticole	19397	4,34
Livezi și pepiniere pomicole	1720	0,39
Păduri și altă vegetație forestieră	43814	9,81
Ape și bălți	13231	2,96
Construcții	17397	3,90
Căi de comunicații și căi ferate	10325	2,31
Terenuri degradate si neproductive	3554	0,80
TOTAL	446632	100

Sursa de date: Institutul Național de Statistică (INS)

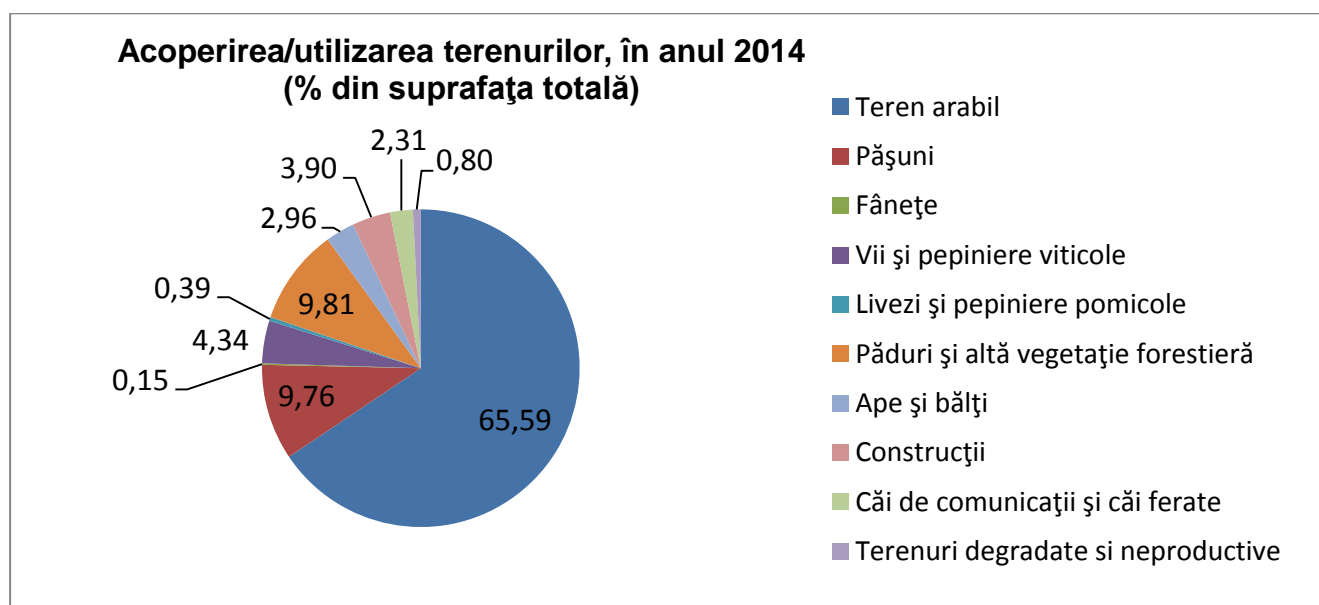

Figura IV.1.1.1. - Acoperirea/utilizarea terenurilor, în anul 2014 (% din suprafața totală)

RAPORT JUDEȚEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2015 ~

Tabel IV.1.1.2 - Repartiția terenurilor agricole pe categorii de acoperire/utilizare, în anul 2014

Categororia de acoperire/utilizare	Suprafața	
	ha	%
Terenuri agricole, din care:	358311	100
Teren arabil	292926	81,75
Pășuni	43612	12,17
Fânețe	656	0,18
Vii și pepiniere viticole	19397	5,41
Livezi și pepiniere pomicole	1720	0,48

Sursa de date: Institutul Național de Statistică (INS)

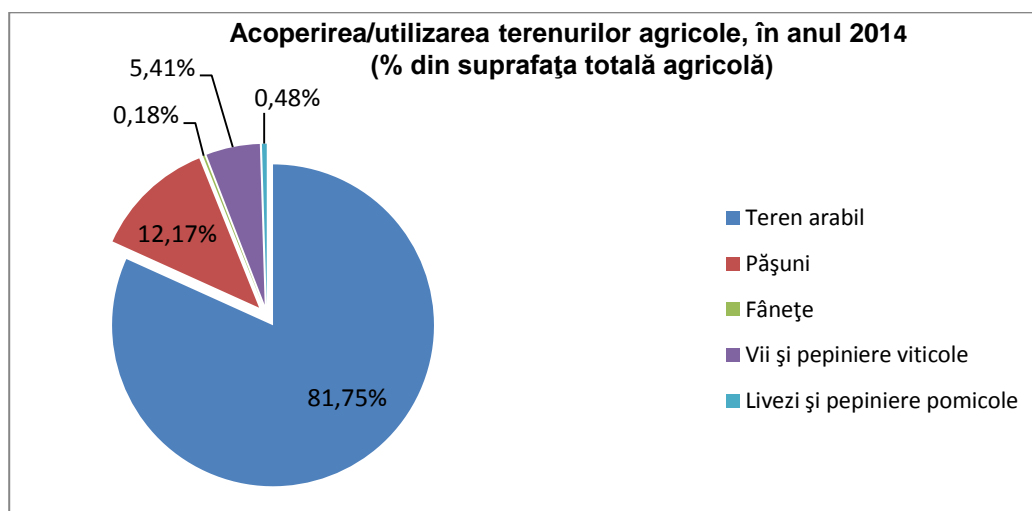

Figura IV.1.1.2. - Acoperirea/utilizarea terenurilor agricole, în anul 2014 (% din suprafața totală agricolă)

IV.1.2. Tendințe privind schimbarea destinației utilizării terenurilor

Cererea ridicată pentru terenuri la nivel global creează o tensiune sporită între nevoile concurente de la nivel global, național și local. Cererea de alimente și cererea de energie, ambele în creștere, concurează pentru terenurile productive. La nivel național, disponibilitatea terenurilor creează oportunități pentru investiții, pentru schimbarea productivității și crearea de venituri.

În ceea ce privește schimbările în acoperirea/utilizarea terenurilor au fost identificate modificari semnificative în anul 2014 aproape la toate categoriile cu excepția categoriei fânețe. Astfel, pentru terenurile arabile, agricole, pașuni, păduri și alte vegetații forestiere, ape și bălți, căi de comunicații și căi ferate s-a constatat o descreștere a suprafețelor, iar în cazul terenurilor din categoria construcții, vii și pepiniere viticole, livezi și pepiniere pomicole, terenuri neagricole, construcții, terenuri degradate și neproductive o creștere a suprafețelor.

RAPORT JUDEȚEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2015 ~

Datele prezentate pentru fiecare tip de categorie de acoperire/utilizare a terenului sunt exprimate în hectare precum și ca valoare procentuală din anul inițial, conform tabelului IV.1.2.1.

Tabelul IV.1.2.1. - Schimbări în acoperirea/utilizarea terenurilor, în perioada 2010-2014

Categororia de acoperire	Suprafața (ha)					Schimbări în acoperirea/utilizare a terenurilor, 2010-2014 (ha)	Schimbări în acoperirea/utilizare a terenurilor, (% din anul 2010)
	2010	2011	2012	2013	2014		
TOTAL	446632	446632	446632	446632	446632		
Terenuri agricole	358394	358300	358238	358209	358311	-83	-0,02%
Teren arabil	293043	292949	292887	292858	292926	-117	-0,04%
Pășuni	43663	43663	43663	43663	43612	-51	-0,12%
Fânețe	656	656	656	656	656	0	0,00%
Vii și pepiniere viticole	19316	19316	19316	19316	19397	81	0,42%
Livezi și pepiniere pomicele	1716	1716	1716	1716	1720	4	0,23%
Terenuri neagricole total	88238	88332	88394	88423	88321	83	0,09%
Păduri și altă vegetație forestieră	43824	43824	43824	43824	43814	-10	-0,02%
Ape și bălți	13412	13412	13412	13412	13231	-181	-1,35%
Construcții	17089	17183	17245	17274	17397	308	1,80%
Căi de comunicații și căi ferate	10461	10461	10461	10461	10325	-136	-1,30%
Terenuri degradate și neproductive	3452	3452	3452	3452	3554	102	2,95%

Sursa de date: Institutul Național de Statistică (INS)

În figura IV.1.2.1 sunt reprezentate schimbările în acoperirea/utilizarea terenurilor, în perioada 2010-2014, pentru categoriile de terenuri agricole, arabile, pășuni, vii și pepiniere viticole, iar în figura IV.1.2.2. sunt reprezentate schimbările în acoperirea/utilizarea terenurilor, în perioada 2010-2014 (% din anul 2010) pentru aceleași tipuri de categorii de terenuri menționate mai sus.

RAPORT JUDEȚEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2015 ~

Fig. IV.1.2.1. Schimbări în acoperirea/utilizarea terenurilor, în perioada 2010-2014 (ha)

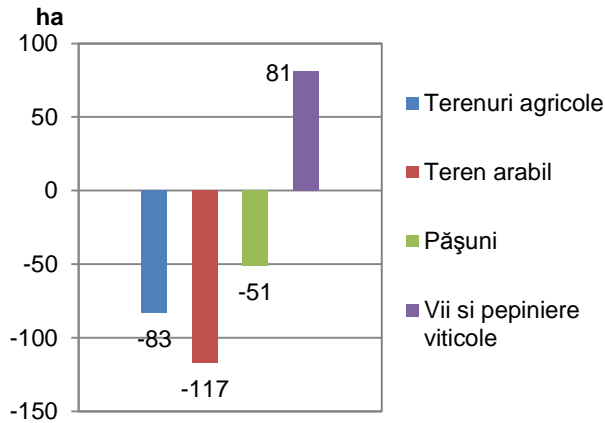
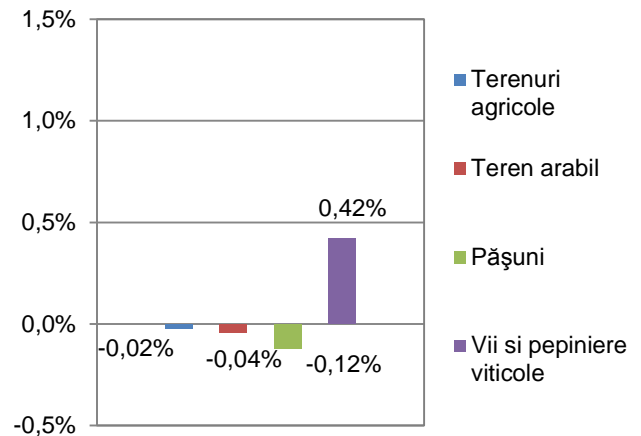

Fig. IV.1.2.2. Schimbări în acoperirea/utilizarea terenurilor, în perioada 2010-2014 (% din anul 2010)

Sursa de date: Institutul Național de Statistică (INS)

De asemenea, în figura IV.1.2.3. sunt reprezentate schimbările în acoperirea/utilizarea terenurilor, în perioada 2010-2014 pentru categoriile de terenuri neagricole, păduri și alte vegetații forestiere, ape și bălți, construcții, căi de comunicații și căi ferate, terenuri degradate și neproductive, iar în figura IV.1.2.4. sunt reprezentate schimbările în acoperirea/utilizarea terenurilor, în perioada 2010-2014 (% din anul 2010).

Fig. IV.1.2.3. Schimbări în acoperirea/utilizarea terenurilor agricole, în perioada 2010-2014 (ha)

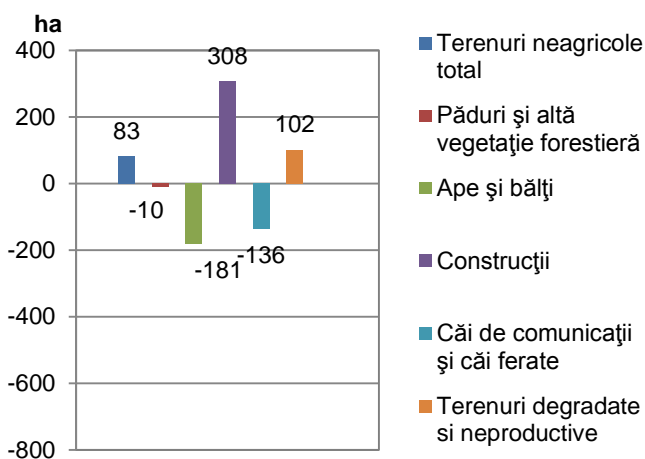
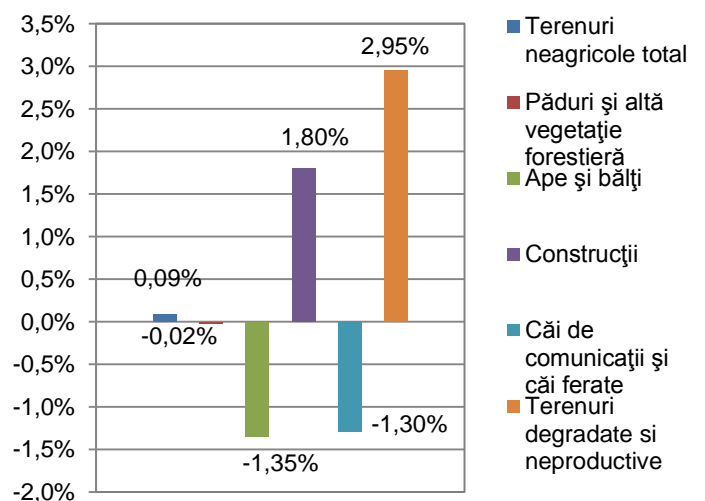

Fig. IV.1.2.4. Schimbări în acoperirea/utilizarea terenurilor agricole, în perioada 2010-2014 (% din anul 2010)

Sursa de date: Institutul Național de Statistică (INS)

IV.2. Impactul schimbării utilizării terenurilor asupra mediului

IV.2.1. Impactul schimbării utilizării terenurilor asupra terenurilor agricole

În subcapitolul IV.1.2. Tendințe privind schimbarea destinației utilizării terenurilor, pot fi regăsite informații privind evoluția în acoperirea/utilizarea terenurilor, în perioada 2010-2014. Conform datelor din Tabelul IV.1.2.1., prezentat mai sus, se observă că suprafața agricolă a județului a suferit unele modificări.

Cea mai mare schimbare a constat în creșterea cu 2,95% a terenurilor degradate și neproductive precum și o creștere de 1,8 % a suprafețelor ocupate de construcții, în anul 2014, față de anul 2010.

De asemenea, se observă și o scădere de 1,35% a suprafețelor ocupate de ape și bălți, respectiv o scădere de 1,3% a suprafețelor ocupate de căi de comunicații și căi ferate, în anul 2014, față de anul 2010.

IV.2.2. Impactul schimbării utilizării terenurilor asupra habitatelor

Indicator RO44: Fragmentarea arealelor naturale și semi-naturale

Sub aspectul biodiversității indicatorul este relevant deoarece indică schimbările în suprafețele arealelor naturale și semi-naturale pentru orice tip de ecosistem. Dacă suprafața arealului scade într-un mod semnificativ, aceasta va avea o influență negativă asupra tipurilor de habitate și a speciilor dependente de aceste tipuri de habitate.

Principala cauză a fragmentării arealelor naturale și semi-naturale este reprezentată de conversia terenurilor în scopul extinderii urbane, dezvoltării infrastructurii de transport, dezvoltării industriale, agricole, turistice.

Informații cu privire la fragmentarea arealelor naturale și semi-naturale pot fi regăsite în Capitolul V, respectiv subcapitolul V.1.4.1. Fragmentarea ecosistemelor.

IV.3. Factorii determinanți ai schimbării utilizării terenurilor

IV.3.1. Modificarea densității populației

Transformările economice și sociale care au avut loc în ultimii ani au determinat schimbări în evoluția densității populației.

În cadrul acestei secțiuni sunt prezentate informații și date cu privire la evoluția populației urbane și rurale din județul Galați în perioada 2011-2015. Astfel în tabelul IV.3.1.1. se observă o scădere a populației față de anul inițial 2011, atât la nivel urban, cât și la nivel rural.

În figura IV.3.1.1. sunt reprezentate evoluția populației urbane și rurale în perioada 2011-2015, iar în figura IV.3.1.2., modificarea densității populației urbane și rurale, în perioada 2011-2015 (% din anul 2011).

RAPORT JUDEȚEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2015 ~

Tabelul IV.3.1.1. Evoluția populației urbane și rurale, în perioada 2011-2015

POPULAȚIA	2011	2012	2013	2014	2015
TOTAL	641616	639173	638367	636818	634412
URBAN	368039	365967	365639	364387	362773
RURAL	273577	273206	272728	272431	271639
MUNICIPIUL GALAȚI	308068	307597	307785	306895	305805
MUNICIPIUL TECUCI	46703	46666	46784	46487	46028
ORAȘ BEREȘTI	3602	3576	3550	3488	3455
ORAȘ TÂRGU BUJOR	7594	7512	7520	7517	7485

Sursa de date: Institutul Național de Statistică (INS)

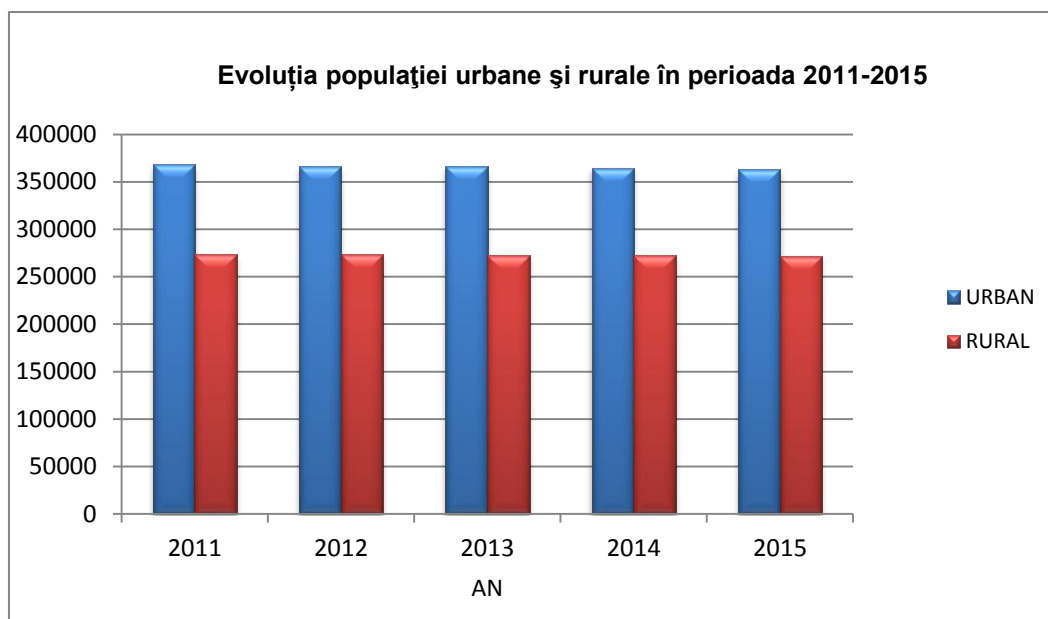

Figura IV.3.1.1. - Evoluția populației urbane și rurale în perioada 2011-2015

În ceea ce privește modificarea densității populației urbane și rurale, în perioada 2011-2015 (% din anul 2011) se observă o scădere de cca. 1,1%.

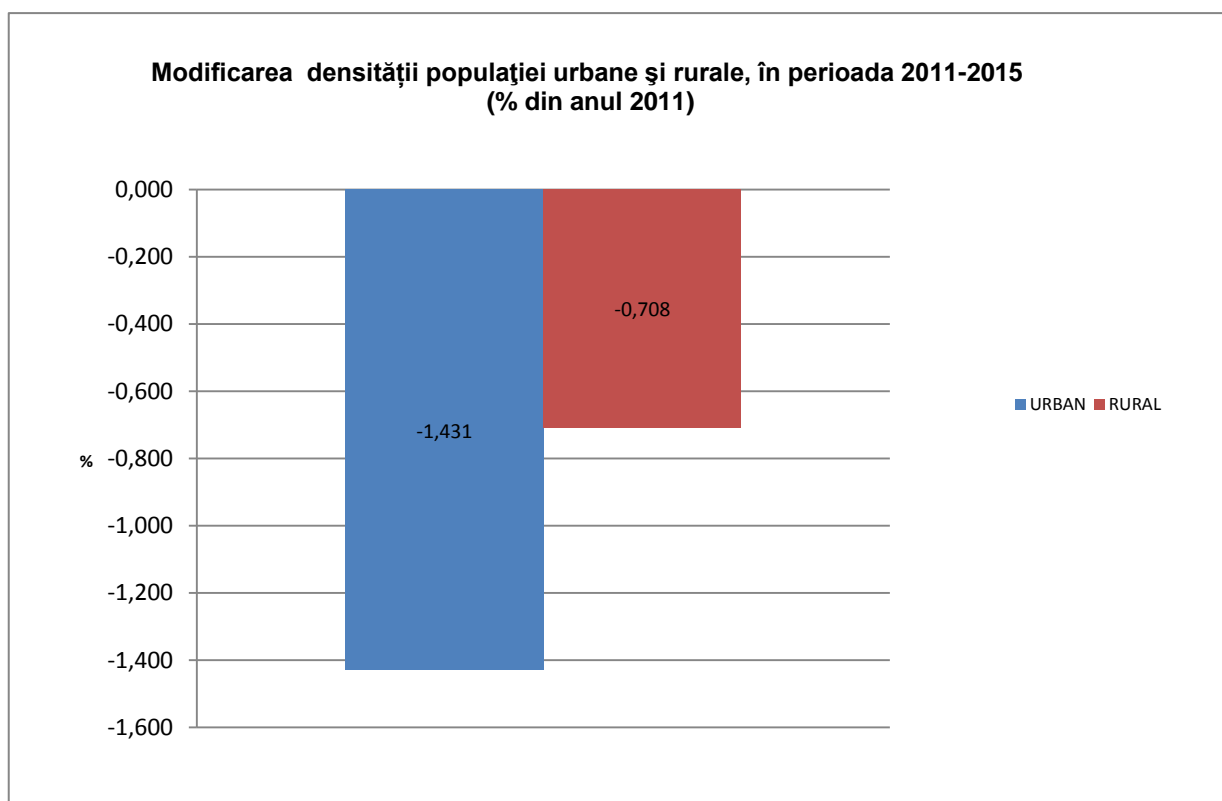

Figura IV.3.1.2. – Modificarea densității populației urbane și rurale, în perioada 2011-2015 (% din anul 2011)

În figura IV.3.1.3. este reprezentată evoluția populației pentru orașele din județul Galați, în perioada 2011-2015, unde de asemenea, se observă o ușoară scădere a populației față de anul 2011.

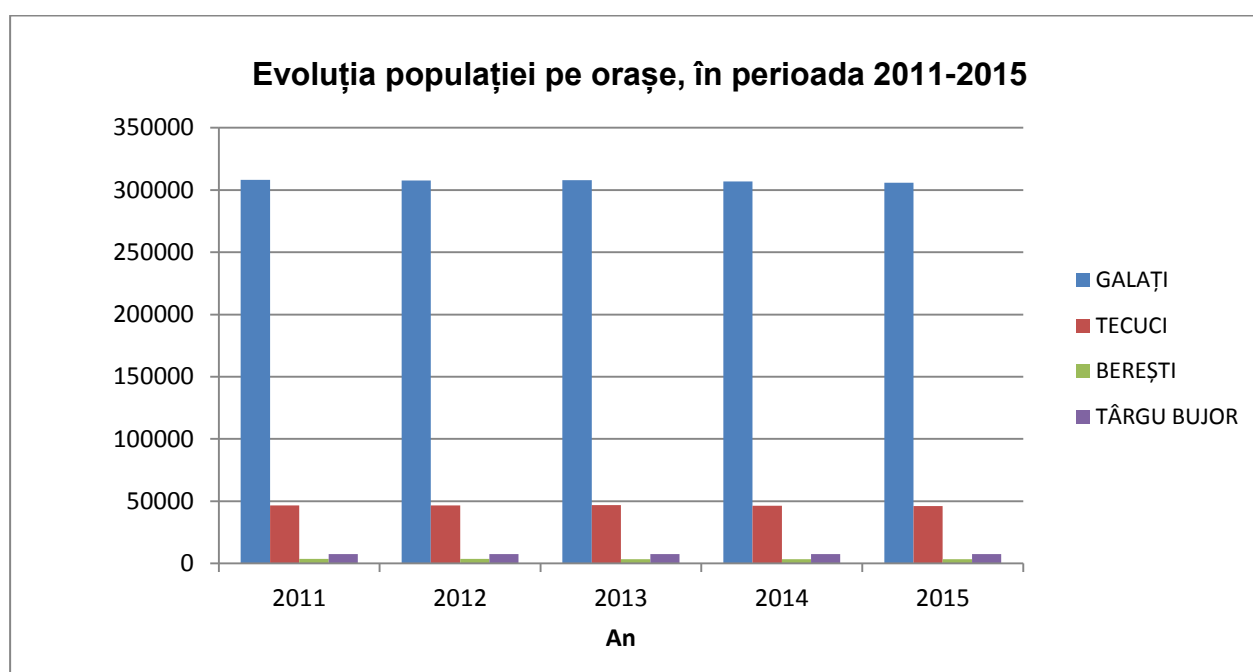

Figura IV.3.1.1.2.. - Evoluția populației pe orașe, în perioada 2011-2015

IV.3.2. Expansiunea urbană

Indicator RO14: Ocuparea terenului

Indicatorul prezintă schimbarea cantitativă a ocupării terenurilor agricole, împădurite, seminaturale și naturale prin expansiunea terenurilor urbane și artificiale. Include zonele impermeabilizate de construcții și infrastructura urbană, precum și spațiile verzi urbane, complexele sportive și de recreere umane.

Urbanizarea privită ca un proces continuu, dinamic este o activitate operațională, prin detalierea și delimitarea în teren a prevederilor planurilor de amenajare a teritoriului; integratoare, prin sintetizarea politicilor sectoriale privind gestionarea teritoriului localităților; prin precizarea modalităților de utilizare a terenurilor, definirea destinațiilor, clădirilor, inclusiv infrastructura, amenajările și plantațiile. Astăzi, zonele urbane sunt zone complexe: rezidențiale, industriale, culturale, administrative, științifice, de învățământ, comerciale, având căi de comunicație interne și externe complexe.

Dezvoltarea unui sistem urban este în mod substanțial influențată de aplicarea unui management adecvat, axat pe următoarele ținte principale: dezvoltarea infrastructurii și asigurarea accesului la această infrastructură; asigurarea accesului la locuință; protecția mediului ambiant.

Informații referitoare la ocuparea terenului, respectiv expansiunea urbană la nivelul județului Galați pot fi regăsite și în subcapitolul V.1.4.2. Reducerea habitatelor naturale și seminaturale.

Indicator RO68: Ocuparea terenului prin infrastructura de transport

Indicatorul prezintă terenul ocupat prin infrastructura de transport.

Impactul potențial asupra mediului al infrastructurii de transport depinde foarte mult de tipul de teren afectat precum și de împrejurimile sale. Factori importanți care trebuie luați în considerare sunt caracteristicile infrastructurii, care determină impactul vizual asupra peisajului și măsura în care infrastructura constituie o barieră care împiedică circulația animalelor sau a oamenilor. Terenul ocupat din ariile naturale precum și cel fragmentat de infrastructuri liniare (drumuri, căi ferate, canale) diminuează biodiversitatea.

Eficiența de utilizare a terenului (raportul dintre utilizarea terenurilor și capacitatea de transport a infrastructurii) variază în funcție de tipul de infrastructură; căile ferate au nevoie de cel mai puțin teren pe unitatea de transport. Transportul urban (locuri de parcare, drumuri, stații de benzină, etc) ocupă suprafețe de teren din ce în ce mai mari. Construirea de noi drumuri în zonele urbane, în multe cazuri, nu reduce congestia, deoarece spațiul rutier suplimentar este rapid ocupat de noul trafic. Acest lucru nu încurajează nici transportul public, necesar pentru a reduce congestia în traficul urban.

La nivel județului Galați, în perioada 2011 – 2015, evoluția transportului rutier a avut o ușoară creștere, iar evoluția transportului feroviar a rămas aproximativ constantă.

În tabelul IV 3.2.1. sunt prezentate date privind evoluția drumurilor publice, în perioada 2011-2015, unde se observă o creștere de la an la an, pentru lungimea drumurilor publice, iar pentru lungimea drumurilor publice modernizate se observă o creștere semnificativă în anul 2015.

RAPORT JUDEȚEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2015 ~

Tabelul IV 3.2.1. - Evoluția drumurilor publice, în perioada 2011-2015

Drumurile publice	2011 (km)	2012 (km)	2013 (km)	2014 (km)	2015 (km)
Lungimea drumuri publice	1524	1554	1558	1558	1561
Lungimea drumuri modernizate	770	770	770	770	1216

Sursa de date: Institutul Național de Statistică (INS)

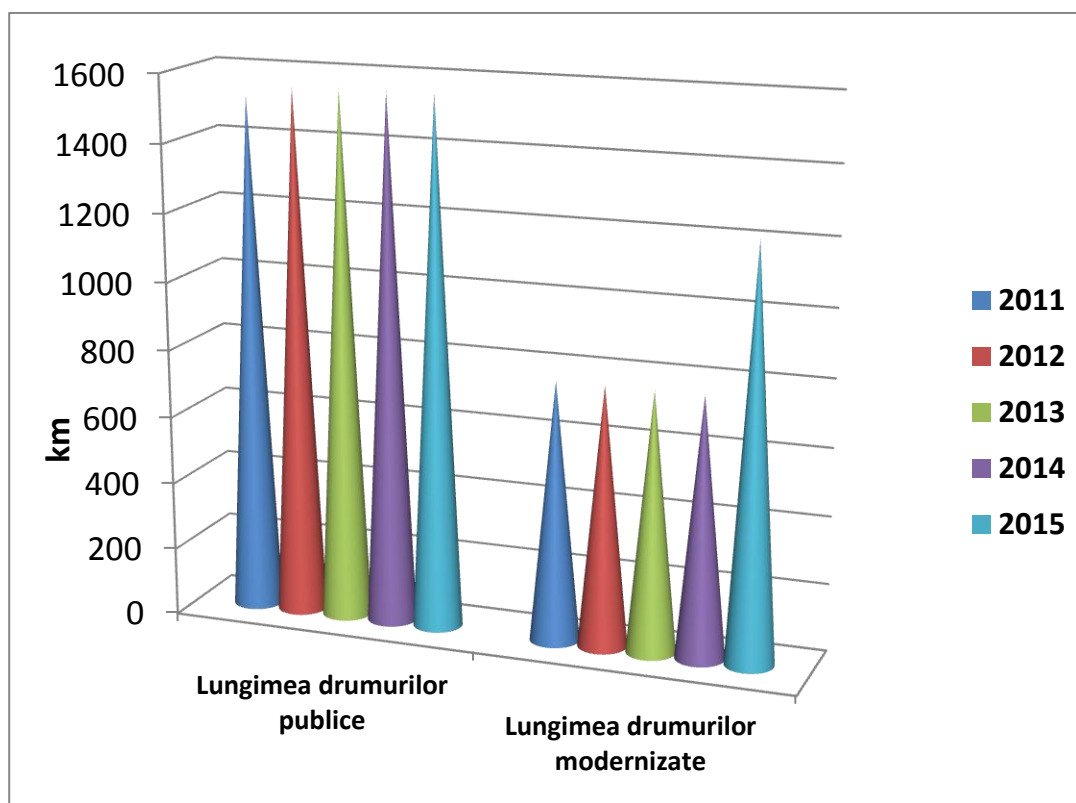

Figura IV 3.2.1. - Evoluția lungimii drumurilor publice și a celor modernizate, în perioada 2011 – 2015

În tabelul IV 3.2.2. sunt prezentate date privind evoluția liniilor de cale ferată, în perioada 2011-2015, unde se observă o ușoară creștere în anul 2011, pentru liniile normale, în timp ce pentru liniile electrificate valorile sunt aproximativ constante.

Tabelul IV 3.2.2. - Evoluția liniilor de cale ferată, în perioada 2011-2015

Liniile de cale ferată	2011 (km)	2012 (km)	2013 (km)	2014 (km)	2015 (km)
Electrificate	102	102	102	102	102
Linii normale	277	278	278	278	278

Sursa de date: Institutul Național de Statistică (INS)

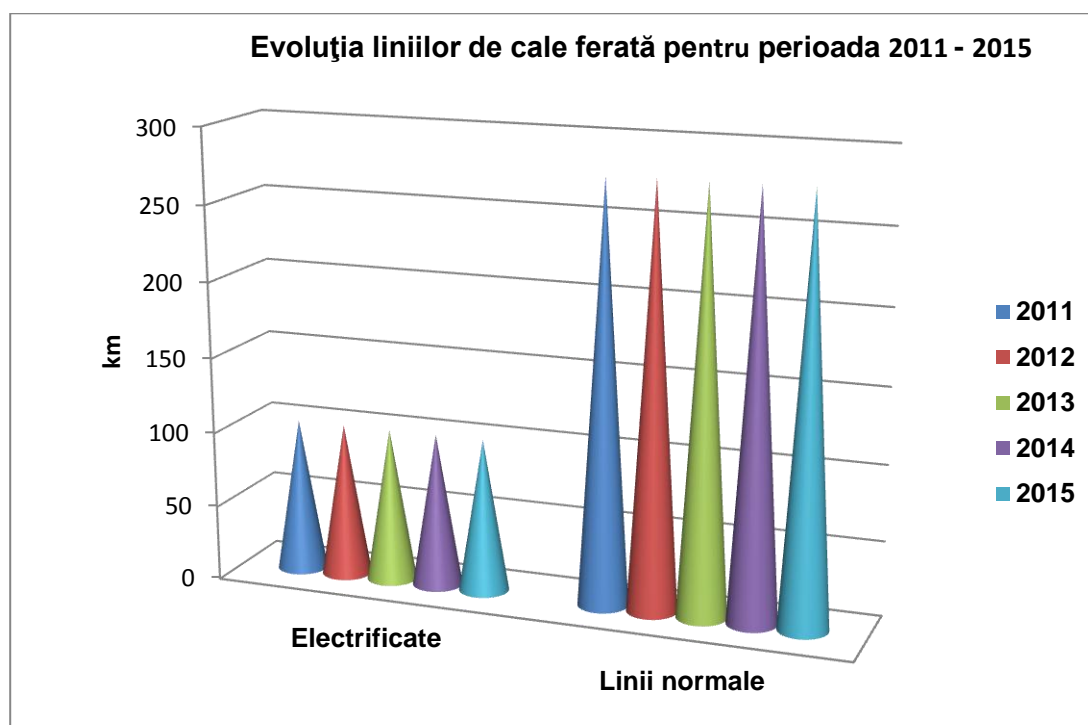

Figura IV 3.1.3. - Evoluția liniilor de cale ferată, în perioada 2011 – 2015

IV.4. Prognoze și acțiuni întreprinse privind utilizarea terenurilor

La nivelul județului Galați a fost emis acordul de mediu pentru proiectul „Lucrări privind varianta de ocolire Galați” propus a fi realizat în municipiul Galați și comunele Vânători, Braniștea, Șendreni și Smârdan din județul Galați.

Proiectul propune realizarea variantei de ocolire a Municipiului Galați în partea de vest, nord-vest, nord și nord-est a municipiului Galați, în extravilan, între Râul Siret - DN 25 - Râul Prut - punctul de graniță cu Republica Moldova, Giurgiulești și în partea de nord a Combinatului Siderurgic Galați. Suprafața de teren care va fi ocupată de drum este de 310,23 ha. Varianta de ocolire Galați va avea o lungime de 33,600 Km. Pentru funcționalitatea variantei de ocolire Galați au fost prevăzute drumuri de exploatare și pasaje, care restabilesc legăturile cu drumurile de exploatare existente, astfel încât traficul pe variantă să nu fie afectat de circulația atelajelor agricole.